

Het Verleden in Verhalen

Postbode Jo Zwiers

De Vierdaagse nadert en van oudsher worden de wandelaars op vrijdagmiddag met muziek binnengehaald. Op de grote foto zien we de Nijmeegse Postharmonie over de St. Annastraat komen. Welk jaar zal het zijn? Kijk naar de (lange) man links in beeld op de voorste rij, dus achter de tambour-maitre. Die man is Jo Zwiers en hij is vorige maand tachtig geworden.

Jo woonde in de Leeuwstraat, later in de Bisonstraat en hij was vanaf 1957 veertig jaar postbode bij de PTT. Over zijn herinneringen schreef hij in Postklank, het ledenblad van de Nijmeegse Postharmonie (opgericht in 1906): 'Toen ik bij de Postharmonie begon, kreeg ik een tenortrom. Ik ben ook nog een paar jaar tambour-maitre geweest. Dat was nog in de tijd dat de trolleybus in Nijmegen over de St. Annastraat reed. Tijdens de intocht van de Vierdaagse bleef de tambour-maitrestok bij het omhoog gooien nog wel eens aan de bovenleiding hangen!'

Ovale uniformplaat

Jo Zwiers begon als leerling-besteller bij de posterijen vlak nadat hij was afgezwaaid uit militaire dienst. 'De eerste dag moest ik samen met Johan Ketelaar, met een zware bakfiets, telefoongidsen naar de wijk Hengstdal brengen. De bewoners konden je als leerling-besteller herkennen aan een metalen ovale uniformplaat. Deze toonde ons de leeuw uit het Nederlandse wapen (geel met blauwe ondergrond), waarboven de letters PTT waren aangebracht. Dit ding moest aan een knoopsgat aan je burgerpak hangen. Om je een beetje wegwijs te maken in het postverkeer kregen we zes weken een leermeester mee. Mijn leermeester was Harrie Kuipers.'

Allemaal handwerk

'Voordat we met de post de straat op gingen, moest eerst alles gesorteerd worden. Briefpost, briefpakjes (belstukken) apart. Het meeste sorteerkwerk gebeurde 's nachts, voor de morgenbestelling (eerste trans). In de ochtenduren werd de post gesorteerd voor de middagwijken (tweede trans). In hun eigen sorteerkast sorteerden

de bestellers hun loop op volgorde van straten. Ten slotte werd elke straat op volgorde van de huisnummers gezet. Dit gebeurde met zetblokken en zetharken. Allemaal handwerk! Dus voordat de besteller de straat op ging en een poststuk bij de geadresseerde in de bus gleed, waren er zes handelingen verricht: 1 Sorteren; 2 Vakken trekken; 3 Instraten; 4 Zetten; 5 Afbundelen met een elastiek, vroeger met een touwtje; 6 Tassen inpakken.'

Zijn er nog wijkbewoners die zich postbode Jo Zwiers herinneren?

Lutje Niemantsverdriet

Heeft u ook herinneringen of verhalen die u wilt (laten) vastleggen? Kijk voor informatie en meer verhalen over de Hazennekamp op www.lutjeniemantsverdriet.nl

Graf zuster Clara

Naar aanleiding van de vorige aflevering over de voorste en de achterste school een reactie van Marianne van Steen, die op de foto staat: 'Er staan drie meisjes met lichte jurkjes. Dat ben ik met mijn zusje Ans. We weten niet wie we bij ons in het midden hebben. Zuster Clara heet Clara van Steen. Ze is een nichtje van mijn vader en ze ligt op het kerkhof achter de Groenestraatkerk. Mijn vader was hoofd van de St. Jansschool, waar de jongens uit het Willemskwartier naartoe gingen. De jongens uit de Hazennekamp gingen naar de Antoniuschool bij Gillisen, het latere Doornroosje. Mijn zusjes en ik zaten op de voorste school. De nonnen vonden het op den duur onzin om Willemskwartier en Hazennekamp te scheiden en hebben toen de leerlingen gemixt: A tot en met J op de voorste school en J tot en met Z op de achterste school!'